

Лондонският кабинетъ прѣдвиждалъ послѣдствията отъ тая война; той не можелъ още да избере едно направление въ поведението си спрямо двѣтъ вѣчно неприятелски страни — Русия и Турция; но той не пропусналъ да протестира.

„Като дѣйствува така противъ Турция, казвалъ „лордъ Дерби, и като прибѣгва къмъ оржжие, безъ да „се посвѣтва съ съюзниците си, рускиятъ императоръ „излиза изъ европейския концертъ, който до сега не е „билъ нарушаванъ. Той не устоя на принципитѣ, които „тържественно призналъ“<sup>1)</sup>).

Виенскиятъ кабинетъ заявилъ, че ще бжде неутраленъ, но запазва си правото да употреби такова влияние, което отговаря на географическото положение и на интереситѣ на Австрийската монархия.

Какво ще каже това? Какви сж тия географически интереси на Австрийската монархия? Въ тая кратка декларация се заключава всичката тайна на австрийската политика. Австрия мечтаела да се докопа до Босна и Херцеговина още отъ началото на миналото столѣтие, и Бѣлградскиятъ трактатъ е първиятъ неуспѣхъ на Виенския кабинетъ. Европа не могла да си обясни, какво значатъ тия фрази въ горнитѣ декларации и трѣбвало да се изминатъ десетъ години, за да се разкрие тайната. Прѣзъ 1887 г. въ едно бурно засѣдание на Пещенския парламентъ се разкри, че между Александъръ II и Францъ Иосифъ е сжществувало едно тайно съглашение: Австрия се задължава да стои неутрална въ прѣдстоящата война, съ условие да окупира само Босна и Херцеговина за своя смѣтка.

Ние нѣма да разправяме, какъ се почна и свърши войната между Турция и Русия, цѣлата на която война бѣше *освобождението на българския народъ*. За това е нуженъ особенъ етюдъ, който вече нѣма да има дипломатически характеръ; тукъ не е мѣсто да се впускаме въ тия подробности. Важното е това, че рускитѣ войски слѣдъ знаменититѣ битки при Плѣвенъ и Шипка се отзоваха въ Тракийската долина и потеглиха за Цариградъ.

---

<sup>1)</sup> Livre bleu.